

ITA กลยุทธ์ผู้บริหารในยุคดิจิทัล ITA Leadership Strategy in Digital Age

ประทับใจ วงศ์ชาวจันทร์* ฐานิตา ดาวประกาย*

ธีรังกูร วรบำรุงกุล** เรืองวิทย์ นิลโคตร***

Pratabchai Wongchaochan* Thanita Daoprakay*

Theerangkoon Warabamrungskul** Reongwit Nilkote***

Received: 28 October 2022 / Revised: 4 December 2022 / Accepted: 31 December 2022

บทคัดย่อ

กระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้สร้างความตระหนักตื่นรู้ให้กับสังคมโลก และสังคมไทยมาช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อคนเรายังเคยชินกับการดำรงชีวิตในรูปแบบเดิมอยู่ปกติ สิ่งใดที่เกิดขึ้นใหม่ย่อมสร้างความสับสนกังวล ปะปนกันไป แต่มนุษย์ก็คือสัตว์สังคมดำรงตนได้ในการปรับตัวกับการอยู่อาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ตามสภาพบริบทแวดล้อม การพัฒนาวัตถุเทคโนโลยีปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยนั่นเอง คำว่ายุคดิจิทัล 5.0 นั้นจึงไม่ไกลเกินกว่าทางด้านที่มนุษย์จะคาดถึงอีกต่อไปแล้ว เทคโนโลยีเข้ามาแทนที่หลายสิ่งหลายอย่างในชีวิตประจำวันจนมนุษย์ค่อย ๆ ปรับตัวจนสิ่งที่มนุษย์ต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีและผลกระทบนั้นเองที่มนุษย์ต้องตระหนัก และปรับตัวให้ได้ แต่เมื่อความเจริญด้านวัตถุกับจิตใจนั้นเติบโตทิศทางตรงข้ามกัน ต้องอาศัยบทบาทของผู้นำที่ดีก้าวไปสู่ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ ผู้นำเชิงบวก ทั้งไม่ทิ้งคำว่า คุณธรรม ความดี ความซื่อสัตย์ เป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ใช้กลยุทธ์การทำงานที่ชาญฉลาด ด้วยกลยุทธ์ Integrity and Transparency Assessment (ITA) โดยมีข้อมูลที่จะเข้าถึงได้เป็นสาธารณะที่สามารถช่วยประเมินความโปร่งใสผ่านช่องทางสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้หลักธรรมาภิบาลจับต้องได้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : คุณธรรม/ ความโปร่งใส/ กลยุทธ์ผู้บริหาร/ ยุคดิจิทัล

* นักศึกษาหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

***อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* Graduate student at Master of Education Administration program, faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

** Asst. Prof. Dr. at Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

*** Lecturer Dr. at Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat

Abstract

The global trend in the era of globalization may have been created awareness among the world society and also Thai society for a while. When mankind was used to living in the same way as usual. Then what ever happened new growth will create confusion and worry, but human are social animals. Able to sustain themselves in adapting to living in various forms according to the environment. The development of objects and technology has changed according to that era itself. Digital age 5.0 that was not too far from the side that human anticipated anymore technology has replaced many things in daily lives. human was slowly adapting until what have to adapt to keep up with technology and its impact is that human need to be aware and adapt but when material and spiritual prosperity grow in opposite directions, it takes the role of a good leader to advance to a visionary leader have a creative attitude, a positive leader, honesty be a strong leader. Implement smart work strategies with the self-assessment agency's ITA and information will be publicly accessible that can help assess transparency in digital technology media. The leaders can use this strategy good governance more tangible and concrete.

Keywords: moral / transparency / strategy / digital era

บทนำ

ในยุคที่ประเทศไทยมีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็วมากขึ้นทั้งในด้านนวัตกรรม เศรษฐกิจ เกษตรกรที่เปลี่ยนไปจากเดิมให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในชีวิตประจำวัน การทำงานและการศึกษา มีระบบเศรษฐกิจที่มีความก้าวหน้ารวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนขับเคลื่อนด้วยการแข่งขัน แสวงหาความรู้ ความสะดวกสบาย ซึ่งทั้งหมดมีความจำเป็นต้องใช้เงิน และมีการลงทุนในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ผู้คนมีความโลภ ความหลง และมีความต้องการสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ จนลืมนึกถึงหลักของคุณธรรมที่ควรมาใช้ในการนำชีวิต ซึ่งมนุษย์ควรปลูกฝังความมีคุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ผู้คนในทุกกลุ่ม ทุกชนชั้น เริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวที่มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนสมาชิก ให้รู้จักกฎระเบียบของสังคมและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมนอกบ้าน สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิดใหม่ ๆ ที่นอกเหนือจากสถาบันครอบครัวให้แก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ ความสามารถ มีวัฒนธรรมและคุณธรรม ซึ่งในสถาบันการศึกษาเอง มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาเพื่อความเท่าทันของเหตุการณ์โลกในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในด้านของหลักสูตรการศึกษา การพัฒนาตนเองบุคลากรทางการศึกษา การที่ต้องนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการศึกษา และแน่นอนว่าสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดจะต้องเกิดขึ้นโดยต้องมีความโปร่งใสให้มากที่สุด (ดวงตา, 2558) ในการนี้ทางรัฐบาลจึงมีการเริ่มต้นให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ Integrity and Transparency Assessment (ITA) เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ภายใต้วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand) ซึ่งนับว่าเป็นการดีที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะนำหลักการของ Integrity and Transparency Assessment (ITA) มาเป็นกลยุทธ์ทางการบริหารเพื่อแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสของสถานศึกษา และเป็นข้อพิสูจน์ว่าโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต น่าเชื่อถือ และมีใจพร้อมบริการอย่างเต็มความสามารถ โดยหลักการของ Integrity and Transparency Assessment (ITA) จะช่วยส่งเสริมกลยุทธ์ที่ผู้บริหารสามารถนำมาใช้ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงรุกเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรมีความชัดเจนสนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรมและธรรมาภิบาล มีความเป็นผู้นำเชิงบวก แสดงออกชัดเจนเปิดเผยมีความโปร่งใสในการบริหารงานและทำงานร่วมกับผู้อื่น

จะเห็นได้ว่าหลักการของธรรมาภิบาลจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารได้อย่างตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้บริหารจะมาเป็นกลยุทธ์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับยุคดิจิทัล ในบทความนี้จึงนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่เข้มแข็งเป็นแบบอย่าง หลักธรรมาภิบาลคุณธรรม และความโปร่งใสในการประเมินการทำงาน การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งเป็นแบบอย่าง

ภายใต้โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมโลกไร้พรมแดนในการติดต่อสื่อสาร รับรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด โลกแห่งการใช้ Social Media เข้าถึงได้ง่าย ทำให้การประเมินและแยกแยะความถูกต้องในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นมีความยากมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้มีพฤติกรรมลอกเลียนแบบได้ง่าย ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการมีผู้นำมักจะมีผู้ตาม ผู้นำจึงจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ความสำเร็จขององค์กรจะสำเร็จหรือล้มเหลวก็ต้องอาศัยผู้นำ ซึ่งการจะพัฒนาองค์กร จนองค์กรก้าวสู่ความสำเร็จได้นั้นต้องการอาศัยผู้นำเพราะผู้นำมีส่วนในการนำพาความสำเร็จให้กับองค์กร องค์กรที่ผู้นำมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ยืนหยัด และยึดมั่นในคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต มีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนองค์กรใด ๆ ทั่วไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน ในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 และเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมยุคดิจิทัล ดังที่ (วรปรัชญ์, 2564) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการผลิตและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีลักษณะภาวะผู้นำที่เหมาะสมซึ่งการมีภาวะผู้นำเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาของทุกคนและทุกยุคสมัย

จะเห็นได้ว่าไม่ว่าในยุคสมัยใด ภาวะผู้นำของผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างมากและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ชี้นำความถูกต้องอีกทั้งเป็นแบบอย่างเข้มแข็งบทบาทผู้นำที่ดี จึงมีมิติที่หลากหลายควรเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทศนคติเชิงบวก ที่สามารถโน้มน้าวใจหรือสร้างแรงจูงใจทางบวกให้กับผู้อื่นในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถทำงานเป็นทีมประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายได้ ทั้งนี้คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ที่มีในผู้นำนั้นคือสิ่งที่ทำให้ผู้นำเข้มแข็ง และสามารถยืนหยัดต่อต้านกับความไม่ถูกต้องในองค์กรได้ (สกาเวเดียน, 2558) อาจยึดถือกลยุทธ์ตามหลักธรรมตามวิถีพุทธ อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่สอดคล้องและเอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน ปฏิบัติงาน และบริหารงานได้เห็นภาพเด่นชัดมากขึ้น เพราะการทำงานใดต้องมีจิตใจรักในงานนั้นเป็นทุนเดิม (ฉันทะ) ทำให้เกิดความพากเพียรในการทำให้งานนั้นสำเร็จ (วิริยะ) เมื่อมีความพากเพียรต้องเอาใจใส่จดจ่อในการทำงาน จอจ่อกับเป้าหมายของงาน หรือขององค์กร (จิตตะ) เพื่อให้งานมีความต่อเนื่องไปสู่จุดหมายของงานนั้นร่วมกัน และเปิดช่วงระยะเวลาในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง (วิมังสา) โดยอาศัยปัญญา (ธีระพล, 2563) และมีหลักธรรมแห่งการบริหารหนึ่งที่ผู้บริหารทุกระดับที่สามารถยึดถือไว้เป็นแบบในกลยุทธ์ในการบริหารงาน นั่นคือ หลักธรรมมาภิบาล คุณธรรมความซื่อสัตย์ ความโปร่งใสเที่ยงธรรมในการบริหารงานทุกยุคสมัยของผู้บริหาร

หลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นคำที่นำมาใช้อย่างกว้างขวางในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา โดยได้นำหลักธรรมาภิบาลนี้มาใช้อย่างเป็นทางการในช่วงปลายปี ค.ศ. 1989 โดยธนาคารโลก (World Bank) ได้กล่าวถึงรายงานหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาที่ล้มเหลวของประเทศในแถบทวีปแอฟริกา ซึ่งในการศึกษานั้นพบว่า ประเทศเหล่านั้นขาดธรรมาภิบาลในการบริหารปกครองประเทศนั่นเอง ธรรมาภิบาล จึงเป็นหลักการบริหารที่ยังมีองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์กร

เพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นต้นต่างเห็นประโยชน์ และให้ความสำคัญในหลักธรรมาภิบาลเช่นกัน เนื่องจากเล็งเห็นว่าหลายประเทศหรือหลายองค์กรที่ขาดการพัฒนาที่ยั่งยืนมีผลอันเกิดจากการที่ประเทศหรือองค์กรเหล่านั้นไม่ยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งก็ได้มีหลายองค์กรสำคัญต่าง ๆ ของโลกได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับธรรมาภิบาลที่น่าสนใจ

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้นิยามไว้ว่า ธรรมาภิบาลเป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมืองโดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อการพัฒนาและควบคุมให้มีความเหมาะสมซึ่งมีความสอดคล้องกับนิยามของ (กระบวนทัศน์หลักธรรมาภิบาลเพื่อการป้องกันการทุจริต, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ;1) ที่ว่า ธรรมาภิบาลเป็นการดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จะช่วยจัดการของประเทศในทุกระดับ ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกเพื่อปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมาย บนหลักของความร่วมมือ ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การส่งเสริมหลักนิติธรรม

จากนิยามดังกล่าวสามารถสร้างความเชื่อมั่น และตอกย้ำความมั่นใจ โดยผู้นำสามารถใช้เป็นหลักบริหาร และเป็นแนวทางในการบริหาร เพื่อให้การบริหารแต่ละองค์กรมีประสิทธิภาพสูง และประสบผลสำเร็จ ซึ่งหลักธรรมาภิบาลเป็นคำศัพท์ใหม่ที่นักวิชาการมาบูรณาการใช้ แต่แท้จริงก็เป็นหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนสำหรับกษัตริย์นักบริหารแต่ละองค์กรต่าง ๆ (ปิ่นนคร, 2563) ทั้งนี้หลักธรรมาภิบาล ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการดูแลกิจการงานต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามหลักธรรม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้เสนอหลักการธรรมาภิบาลไว้แบ่งตามหลัก 6 ประการคือ 1) หลักคุณธรรม (Morality) คุณธรรมที่ดีงามทั้งหลายตามหลักพระพุทธศาสนา สามารถเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้พึงปฏิบัติตาม ก่อให้เกิดงานไม่มีโทษ นั่นคืองานที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดประเพณี ไม่ผิดศีล ไม่ผิดธรรม 2) นิติธรรม (The Rule of Law) การปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ทำตามอำเภอใจ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 3) หลักความโปร่งใส (Accountability) คือความรับผิดชอบต่ออธิปไตย พร้อมได้รับการตรวจสอบ 4) หลักความร่วมมือ (Participation) การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การรับฟังความคิดที่แตกต่าง ร่วมกันคิด สร้างความสามัคคี 5) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) การตระหนักถึงภาระ หน้าที่ของตนเอง ที่พึงกระทำ และไม่พึงกระทำ 6) หลักความคุ้มค่า (Cost-Effectiveness Economy) การบริหารทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์ หลากหลาย อาจจะคำนึงถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความพอดี เหมาะสมกับองค์กรและสมาชิกทุกคนในองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) เป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการปฏิรูปการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา โดยกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา แบ่งออกเป็นฝ่ายบริหาร 4 ฝ่ายได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปให้สถานศึกษาโดยตรง ซึ่งสถานศึกษาจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษานั้น ส่งผลให้สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการยังต้องมีความจำเป็นมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับมีการบริหารราชการ

และบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ภาครัฐมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่าสูงสุด เพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้รับความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชน อีกทั้งได้กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ในกลยุทธ์ที่ 5 ว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งและการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในการ บริหารและการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาลใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา หลักคุณธรรม ธรรมาภิบาลนี้ นำมาใช้กับกลยุทธ์หลักการบริหาร ของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ที่เทคโนโลยีนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประสานข้อมูลข่าวสารเข้าถึงทุกส่วนงาน แก้ไขข้อผิดพลาดได้ตรงจุด โปร่งใส และตรวจสอบได้ ด้วยการประเมินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

คุณธรรมและความโปร่งใสในการประเมิน (ITA)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ หน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ช่วยให้สามารถตรวจสอบการทำงาน ด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน มีจุดมุ่งหมาย คือ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมินสามารถนำข้อมูล ผลการประเมินไปช่วยในการพัฒนา และยกระดับคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานได้ อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันทุจริตของประเทศได้อีกทางหนึ่ง ประการสำคัญ คือสามารถยกระดับการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ให้เป็นที่ยอมรับในระดับ สากล และสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกอีกด้วย โดยใช้เก็บข้อมูลส่วนที่ 1 จากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ตั้งแต่ระดับผู้บริหารจนถึงพนักงาน ลูกจ้าง โดย เปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานได้สะท้อนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรม ความโปร่งใสใน หน่วยงานของตนเองทำให้ผู้บริหารได้รับการสะท้อนความคิดเห็นของทุกคนในหน่วยงานได้ อาจพบเห็น จุดบกพร่อง จุดอ่อนในองค์กร โดยประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการและการ ปฏิบัติงานภายในองค์กรในทุกมิติ 5 ดัชนีตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ 2) การใช้งบประมาณ 3) การใช้ อำนาจ 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ และ 5) การแก้ปัญหาการทุจริต แต่ละตัวชี้วัดจะมีประเด็นคำถามให้ ตอบประเมิน และเป็นความลับ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับเครื่องมือแต่ละการประเมินจะดำเนินการผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถทำได้รวดเร็วเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, 2565 : ออนไลน์) เครื่องมือ ITA นี้ช่วยผู้นำผู้บริหารหรือ ผู้ปฏิบัติงานในระดับหัวหน้างานรับฟังเสียงสะท้อนของผู้ใต้บังคับบัญชา ตรวจสอบความโปร่งใสขององค์กร ช่วยแก้ปัญหาได้ตรงจุด ปรับปรุงพฤติกรรมมิชอบในการทำงานได้ นับเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการทำงานให้มี ประสิทธิภาพให้กับผู้นำ ที่จะใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมาย ส่วนที่ 2 ในการเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการ หรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity and Transparency Assessment ; EIT) คือ การให้ ประชาชนทั่วไปบุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐที่เคยมาติดต่อหรือรับบริการ ได้มีโอกาส

แสดงความคิดเห็นได้ ต่อการดำเนินงาน ความพึงพอใจ หรือความโปร่งใสของหน่วยงานนั้น ๆ โดยสามารถเข้าถึงแบบสอบถามหรือทราบข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่จุดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐที่จะไปใช้บริการ จะมีแถมของประเด็นที่ใช้สอบถามความคิดเห็นจากประชาชนทั้งหมด 15 ข้อย่อยครอบคลุมมิติของการดำเนินงาน การให้บริการและการพัฒนาองค์กร คือ 1) คุณภาพการดำเนินงาน 2) ประสิทธิภาพการสื่อสาร 3) การปรับปรุงการทำงาน 4) การเปิดเผยข้อมูล และ 5) การป้องกันการทุจริต ส่วนที่ 3 การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment ; OIT) โดยมีสถาบันวิจัยที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและให้คำแนะนำการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ไว้ทางหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงานพร้อมข้อเสนอแนะตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์นี้ประชาชนสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการเข้ารับบริการจากหน่วยงานนั้น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ : 6-7) หลักการ ITA นี้ผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรสามารถใช้เครื่องมือนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องภายในองค์กรโดยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นสามารถได้ง่ายด้วยระบบ URL หรือ QR code เนื่องจากปัจจุบันเข้าสู่ยุคดิจิทัลแบบก้าวกระโดด จากยุคดิจิทัลแรก ซึ่งวิวัฒนาการของยุคดิจิทัลนี้ คณะผู้เขียนนำมาสรุปเป็นแบ่งช่วงระยะเวลาดังรายละเอียดต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

ในยุคสังคม 5.0 ความรวดเร็วในการแทนที่ของเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการยกระดับเพิ่มขึ้น จากที่เห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนจากยุคมือถือ 4.0 ไปยังยุค 5.0 ที่การถ่ายโอนและการใช้ข้อมูลมีความรวดเร็วขึ้นมากโดยที่ความล่าช้าก็ลดน้อยลงด้วยเช่นกัน (BLENDATA, 2565 : ออนไลน์) ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวหน้าไปไกลมากขึ้นตามเทคโนโลยี และพฤติกรรมการใช้งาน โดยส่งผลให้ในแต่ละช่วงปีที่ผ่านมา ได้มีการเดินทางพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรูปแบบการใช้ชีวิตของทุกคนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีอิทธิพลกับการใช้ชีวิตแทบจะทุกช่องทาง แต่กว่าที่ทุกอย่างจะเติบโตได้มากถึงเพียงนี้แล้วแล้วแต่ต้องมีการเดินทาง ซึ่งเริ่มจากช่วงยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ ดังนี้

Digital 1.0 เปิดโลกอินเทอร์เน็ต

ยุคนี้เป็นยุคเริ่มต้นของ “Internet” เป็นช่วงเวลาที่กิจกรรมและการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนจากออฟไลน์ (offline) มาเป็นออนไลน์ (online) มากขึ้น เช่น การเปลี่ยนมาเป็นการส่ง E-mail แทนการส่งจดหมายทางไปรษณีย์ การที่มีระบบของเว็บไซต์ (Website) ที่เกิดขึ้นและเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว

Digital 2.0 ยุคโซเชียลมีเดีย

ยุคที่ผู้บริโภคเริ่มมีการสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันในโลกออนไลน์ เครือข่ายสังคม Social Network ทำให้การติดต่อสื่อสารกันสะดวกและง่ายมากยิ่งขึ้น แม้ว่าจะอยู่กันคนละฟากของโลก ก็ยังสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกสบาย โดยเริ่มจากการพูดคุยหรือแชทกับคนใกล้ตัว อาจเป็นครอบครัว เพื่อน

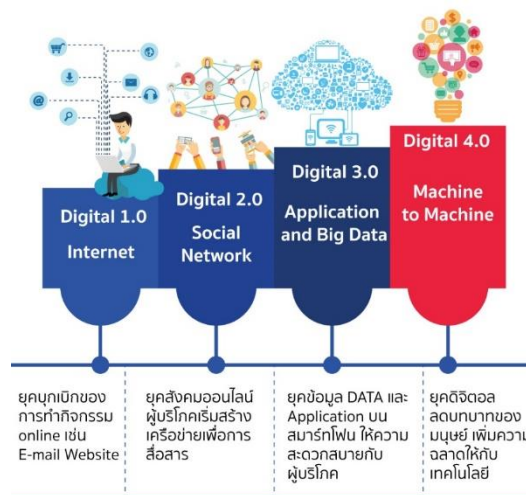
สมาคมหรือกลุ่มของผู้คนที่ต้องการความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสาร จนเริ่มมีการพัฒนาและขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้น จนไปสู่การดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจ

Digital 3.0 ยุคแห่งข้อมูลและบิ๊กดาต้า

ยุคแห่งการที่มนุษย์ใช้ข้อมูลที่มีการขับเคลื่อนเป็นล้าน ๆ บิ๊กดาต้าในระบบอินเทอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์ การเติบโตของโซเชียลมีเดียและ E-Commerce จากยุค 2.0 ทำให้เกิดการขยายของข้อมูลเติบโตมากขึ้นอย่างมหาศาล และเพื่อที่จะสร้างสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ จึงมีการนำข้อมูลมาประมวลผล จัดสรรและวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งทำให้ทุกองค์กรต่างเห็นความสำคัญของการนำบิ๊กดาต้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในยุคนี้นับได้ว่าเป็นยุคที่ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบข้อมูลต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการบริหารข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น (Shared Services) ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนและลดความยุ่งยากในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้คนอีกด้วย โดยบิ๊กดาต้าสามารถนำมาต่อยอดพัฒนาเป็นแอปพลิเคชัน (Application) ที่ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้บริโภคผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตอีกด้วย

Digital 4.0 เมื่อเทคโนโลยีมีมันสมอง

ยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ความล้ำหน้าของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถสื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างสะดวกและง่ายดาย โดยใช้ชื่อยุคนี้ว่าเป็นยุค Machine-to-Machine โดยมนุษย์สามารถใช้แอปพลิเคชันในการสั่งงานกับเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านตัวเองโดยไม่ต้องเดินไปกดสวิตช์ หรือแม้แต่เทคโนโลยีจำลอง (Simulation) ที่จำลองสถานการณ์เพื่อใช้ในการฝึกอบรมพนักงาน การที่คนเราสามารถวางแผนสถานการณ์โดยไม่ต้องเดินทางไปถึงสถานที่จริง หรือการที่มนุษย์มีสื่อการเรียนรู้แบบ Interactive เป็นต้น (WICE Logistics, 2560 : ออนไลน์) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ยุค Digital 4.0 เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี

ที่มา : ยุค Digital 4.0 เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี, ออนไลน์, 2565

อนาคต “มนุษย์” ยุค Digital 5.0

ในโลกปัจจุบันนี้เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลขนาดใหญ่ถูกนำไปใช้สร้างสรรค์การดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมในรูปแบบที่หลากหลายตามสไตล์เพื่อรองรับความสุขในรูปแบบวิถีชีวิตของแต่ละคนในสังคม และในอนาคตผู้คนต้องการจินตนาการใหม่ ๆ เพื่อมาเปลี่ยนแปลงโลก และพยายามสร้างสรรค์ให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นเพื่อรองรับกับไอเดียเหล่านั้น ดังนั้น สังคม 5.0 ที่มนุษย์กำลังจะก้าวไปถึงนี้จึงเป็นสังคมแห่ง “ยุคจินตทัศน์” ที่จะเป็นการผสมผสานกันระหว่าง Digital transformation และ Imagination & Creativity of diverse people ซึ่งจะทำให้เกิดแนวคิดในการแก้ปัญหา (Problem solving) และสร้างคุณค่า (Value creation) แก่สังคมไปพร้อมกัน (สำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยนั้นได้มุ่งหน้าเข้าสู่ยุค Society 5.0 หรือยุค Super Smart Society หรือเรียกง่าย ๆ ก็คือสังคมที่ฉลาดสุด ๆ

แล้วยุค Society 5.0 คืออะไร? และทำไมภาครัฐจึงต้องเร่งปรับตัวเพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงนี้ Society 5.0 คือนโยบายที่ประเทศญี่ปุ่นประกาศใช้เมื่อปี 2018 เพื่อแก้ปัญหาที่ญี่ปุ่นกำลังเผชิญและอาจสร้างวิกฤตมากขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็น 1) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและอัตราการเกิดลดลง 2) ภัยธรรมชาติ 3) คุณภาพของสิ่งแวดล้อมและแหล่งพลังงานที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งยุค Society 5.0 คือการควมรวมระหว่างโลกทางกายภาพ (Physical Space) ซึ่งเป็นโลกที่มนุษย์ใช้ชีวิตผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เข้ากับโลกเสมือน (Cyber Space) ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อทุกด้านของชีวิตมนุษย์ เพื่อตอบสนองการใช้ชีวิตอย่างอัจฉริยะ โดยมี AI (ปัญญาประดิษฐ์) และหุ่นยนต์ เป็นเทคโนโลยีสำคัญในการขับเคลื่อน เช่น 1) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการสื่อสารเป็นหลัก สามารถพูดคุยเห็นหน้าและแชร์เรื่องราวกันได้จากทั่วทุกมุมโลก 2) นำเทคโนโลยีมาใช้กับที่อยู่อาศัย เช่น เทคโนโลยี Smart Home ที่ควบคุมระบบภายในบ้านด้วยอินเทอร์เน็ตผ่านการสั่งงานด้วยเสียง (Smart Speaker) หรือระบบสแกนใบหน้าเพื่อช่วยยกระดับความปลอดภัยทั้งในด้านการป้องกันอาชญากรรม ภัยพิบัติ หรือด้านสุขภาพ 3) นำเทคโนโลยีมาใช้กับรถยนต์ เช่น เทคโนโลยีไร้คนขับที่นอกจากจะสร้างความสะดวกสบายแล้วยังสามารถช่วยผู้สูงอายุ ผู้พิการทางสายตา หรือผู้ป่วยที่ไม่สามารถใช้งานรถยนต์เอง ให้เดินทางถึงที่หมายได้อย่างปลอดภัย 4) นำเทคโนโลยีมาใช้กับอุตสาหกรรมการเงินที่จะทำให้ผู้คนไม่ต้องพกเงินสดอีกต่อไปแต่สามารถใช้จ่ายหรือแลกเปลี่ยนเงินผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างเต็มรูปแบบ 5) นำเทคโนโลยีมาใช้กับวงการแพทย์ เช่น การเชื่อมต่อข้อมูล Big Data ระหว่างโรงพยาบาลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาหรือสามารถตรวจสุขภาพขั้นพื้นฐานได้ผ่านแอปพลิเคชัน รวมถึงในอนาคตอาจจะได้เห็นการใช้หุ่นยนต์ทางการแพทย์ช่วยในการผ่าตัด หรือการพัฒนาหุ่นยนต์ดูแลผู้ป่วยพร้อมระบบรายงานสุขภาพผู้ป่วยไปยังแพทย์ได้โดยตรง (BLENDATA, 2565 : ออนไลน์)

จะเห็นได้ว่าในการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัลนั้น จำเป็นจะต้องมีทักษะหลาย ๆ ทักษะประกอบไปด้วยกัน ซึ่ง 8 ทักษะดิจิทัล (Digital Skills Set) เป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ด้านเทคโนโลยีอย่างเต็มรูปแบบ โดยการยกระดับคุณภาพบุคลากรภาครัฐให้มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัลในสาขาที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้มข้น (Digital perform) ด้วยทักษะระดับมาตรฐานสากล เพื่อเป็นกำลังสำคัญใน

การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) และพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสร้างสรรค์ พร้อมร่วมผลักดันให้ประเทศก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล 1) ทักษะความเป็นผู้นำภายใต้การบริหารงานในยุคดิจิทัล (Digital skill Leadership) 2) ทักษะการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital skill Transformation) 3) ทักษะด้านการบริหารงานภายใต้ธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับนโยบายดิจิทัล (Digital skill Governance) 4) ทักษะการบริหารโครงการในยุคดิจิทัล (Digital skill Project Management) 5) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร (Digital skill Technology) 6) ทักษะการออกแบบการให้บริการด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาคุณภาพ (Digital Services Design & Assurance) 7) ทักษะในการประยุกต์ใช้กฎระเบียบ แผนดำเนินงาน นโยบาย และกฎหมายด้านดิจิทัล (Digital skill Compliance) 8) ทักษะความรู้เท่าทันในการนำประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการพัฒนาองค์กร (Digital skill Literacy) (สำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2559 : ออนไลน์)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าระบบดิจิทัล ต่างจากระบบแอนะล็อกตรงการประมวลสัญญาณ ที่ใช้ตัวเลข (digit) แทนขนาดของสัญญาณ (กระแส) โดยใช้เลขฐานสอง (0 กับ 1) ซึ่งเป็นตัวเลขที่คอมพิวเตอร์เข้าใจได้ ดังนั้นระบบจึงต้องมีตัวเปลี่ยนสัญญาณแอนะล็อกเป็นตัวเลขฐานสองเพิ่มขึ้นมา (Analog to Digital converter หรือ A/D) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลทางตัวเลข (digital) ได้ (นั่นคือที่มาของคำว่า Digital system) เมื่อประมวลผลทางเลขเสร็จ สัญญาณนี้จะถูกเปลี่ยนกลับเป็นสัญญาณแอนะล็อกอีกครั้งเพื่อให้สู่โลกแห่งความเป็นจริงด้วยตัวเปลี่ยนเป็นแอนะล็อก (Digital to Analog converter หรือ D/A) (หลักเมืองออนไลน์, 2559 : ออนไลน์)

ยุคแรก ๆ ของระบบดิจิทัล ระบบมีขนาดใหญ่มากเนื่องจากใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งมีขนาดใหญ่ในการประมวลผล ต่อมาวิวัฒนาการทางด้านการผลิตไอซี (Integrated circuit) หรือ IC ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้คอมพิวเตอร์มีขนาดเล็กลง กินกระแสไฟน้อยลง ประมวลผลได้รวดเร็วขึ้น และราคาถูกลง ทำให้ระบบดิจิทัลมีความนิยมมากขึ้น ความรวดเร็วของเทคโนโลยีและความคิดอันก้าวล้ำของมนุษย์มีแนวโน้มที่ว่า หลายสิ่งหลายอย่างอาจได้มีการพัฒนาไปได้ไกลมากขึ้น มนุษย์ทุกคนในฐานะผู้บริโภคหรือเจ้าของธุรกิจก็ควรที่จะต้องมีการปรับตัวให้เท่าทัน เพื่อไม่ให้ถูกเทคโนโลยีหรือบุคคลเจ้าเล่ห์มาทำให้มวลมนุษย์เดือดร้อนได้ในอนาคต อีกทั้งธุรกิจทั้งหลายก็จะมีมาตรฐานและศักยภาพที่สูงขึ้น เพื่อให้ธุรกิจมีความมั่นคงและยั่งยืน

การพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของดิจิทัลของครอบครัวและครูผู้สอนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก นั่นคือสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา จึงนับเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาและให้ความรู้แก่เยาวชนกลุ่มดิจิทัลเป็นอย่างมาก เนื่องจากทักษะการรู้ดิจิทัลเป็นทักษะหลักที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการศึกษาและการดำรงชีวิต ครอบครัวและครูผู้สอนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุด ที่จะสามารถสอดส่องดูแล แนะนำ และให้คำปรึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงอยู่ในโลกดิจิทัลอย่างปลอดภัยและรู้เท่าทันเพื่อให้สังคมเกิดดุลยภาพท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (นิตยา, 2560) การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลนับได้ว่าเป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่จำเป็นจะต้องเรียนรู้ไปตลอดชีวิต เพราะเป็นทักษะเฉพาะที่มีความจำเป็นสำหรับการรู้ดิจิทัล ซึ่งมีแตกต่างจากคนหนึ่งถึงอีกคน

หนึ่ง ซึ่งการเกิดขึ้นก็ขึ้นอยู่กับความต้องการและสถานการณ์ของผู้เรียน ซึ่งอาจครอบคลุมไปในทุกช่วงของชีวิต ตั้งแต่การรับรู้ขั้นพื้นฐานไปสู่การการฝึกอบรมการประยุกต์ใช้งานที่มีความซับซ้อนและยุ่งยากมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การรู้ดิจิทัลมีความหมายมากกว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี แต่ยังครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับจริยธรรม สังคม และการสะท้อนสังคม ซึ่งทั้งหมดมักแฝงตัวอยู่ในการทำงาน การเรียนรู้ การพักผ่อน และการใช้ชีวิตประจำวัน (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2558 : ออนไลน์)

ในประเด็นข้างต้นชี้ไปยังข้อสรุปเดียวกัน นั่นคือคนจะใช้ข้อมูลในอัตราที่เร็วขึ้น ซึ่งระดับความเร็วและขนาดของข้อมูล จะทำให้เกิดมิติใหม่ว่าสถานะของผู้คนที่มีความหลากหลายทางอาชีพ อายุ และสังคม และความสามารถในการเข้าถึงทางการศึกษาจะสามารถปรับตัวให้เท่าทันยุคสมัยหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการการศึกษาที่ยังมีหลายอย่างที่เกิดความล่าช้าทางด้านเอกสาร และความคิดของคนในหลากหลายรุ่นที่อาจคิดเห็นไม่ตรงกันหรือไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้เท่ากันตามยุคและสมัย แต่ความต้องการเกิดจากการที่นักเรียนหรือผู้ปกครองอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องการคำตอบ โดยปกติสถานการณ์ต่าง ๆ จะไม่คงอยู่ถาวรและคนเราก็ไม่ได้มีความอดทนต่อปัญหานักเพราะฉะนั้นความต้องการจะมีขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้นขึ้นอยู่กับว่าตัวผู้รับบริการจะประเมินว่ามันสำคัญต่อพวกเขามากแค่ไหน ถ้าระบบการจัดการภายในไม่สามารถตอบโจทย์ให้กับความต้องการนั้น ๆ ได้ในช่วงเวลาที่ผู้รับบริการต้องการ โอกาสที่โรงเรียนจะได้รับความนิยมจากนักเรียนและผู้ปกครองก็อาจหลุดลอยไปสู่โรงเรียนอื่นที่สามารถปรับตัวได้เท่าทันกับยุคสมัยได้เร็วกว่านั่นเอง สามารถสรุปกลยุทธ์การบริหารในยุคดิจิทัล เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ ITA ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ITA กลยุทธ์ผู้บริหารในยุคดิจิทัล

บทสรุป

จากบทความผู้เขียนจึงสรุปได้ว่า หลักคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความดีงาม หรือ หลักธรรมาภิบาลยังคงเป็นสิ่งที่ผู้นำควรยึดไว้เป็นแบบในการวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานให้สอดคล้อง และ ควบคู่กันไปจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปไม่ได้ ก่อให้เกิดภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง พร้อมเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ตาม โดยกลยุทธ์หนึ่งอาจใช้หลักการของ ITA ที่มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ช่วยการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสในการ ทำงานภาคส่วนต่าง ๆ ช่วยให้สำรวจและจัดการให้เกิดความเป็นธรรม ความโปร่งใสในองค์กรให้มากที่สุด ทั้ง ผู้รับบริการในหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้าถึงการตรวจสอบและประเมินความพึงพอใจ โดยอาศัยช่องทางที่ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายในยุคดิจิทัลนี้ ยิ่งในสังคมโลกที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีรวดเร็ว และมากยิ่งขึ้นเท่าไร คุณธรรมในจิตใจก็จะลดน้อยถอยลงไป การยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมให้ปลูกฝังใน จิตใจนั้นไม่เฉพาะให้เกิดแก่ในภาครัฐและผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น ภาคประชาชน เยาวชน หน่วยงาน ภาคเอกชนทั่วไป ถ้าดำรงรักษาความเข้มแข็งกายใจไว้ซึ่งคุณธรรม หลักธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะใช้ยัง ประโยชน์นี้ให้เกิดกับส่วนรวมอย่างแท้จริง เมื่อทุกคนทุกฝ่ายตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมโดยรอบการทำงาน การอยู่ร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถพึ่งพาตนเองได้ก้าวไป พร้อมกับความเจริญทางเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และมีความยุติธรรมในสังคม

บรรณานุกรม

- ดวงตา ราชอาษา. (2558). แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในยุคทุนนิยม. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 2(3), 133-135.
- ธีระพล บุญตาระวะ. (2563). การบริหารองค์กรผู้นำวิถีพุทธ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(1), 10.
- นิตยา วงศ์ใหญ่. (2560). แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของดิจิทัลเนทีฟ. *Veridian E –Journal Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 10(2), 11.
- บริษัท ไวส์ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน). (2565). *ยุค Digital 4.0 เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี*. สืบค้น 24 กันยายน 2565. จาก <https://www.wice.co.th/2018/01/11/digital-4-0-technology/>
- ปณณธร เขียวชัยพุกข์. (2563). การบริหารงานของวัดตามหลักธรรมาภิบาล. *วารสารนวัตกรรม การศึกษาและการวิจัย*. 4(1), 8.
- วรปรัชญ์ หลางโย. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 16(2), 4.
- สกวเดือน พิมพิศาล. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาองค์กรสถาบันการศึกษาภายใต้ ธรรมภิบาล. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 2(1), 48-52.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการ บริหารการจัดการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย

ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2566)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (2565). *ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)*.

สืบค้น 24 กันยายน 2565 จาก <https://itas.nacc.go.th/home/downloaddoc/1461?fileId=168147>

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2559). *เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)*.

สืบค้น 24 กันยายน 2565. จาก <http://lakmuangonline.com/?p=4207>

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2559). *การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)*.

สืบค้น 26 กันยายน 2565 จาก <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/142-knowledges/2632>

สำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2559). *จับตา 8 ทักษะดิจิทัล มาแรงรับปี 2017*. สืบค้น 6 ตุลาคม 2565.

จาก <https://www.dga.or.th/document-sharing/article/35979/>

สำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2564). *เราพร้อมแค่ไหนกับสังคม 5.0 ที่กำลังจะก้าวไปถึง*.

สืบค้น 6 ตุลาคม 2565 (ออนไลน์). จาก <https://www.dga.or.th/document-sharing/infographic/49250/>

BLENDATA. (2565). *ยุค Society 5.0 คืออะไร? เทคโนโลยีจะมีบทบาทกับชีวิตมากแค่ไหน?*

ทำไม? ธุรกิจต้องเร่งปรับตัว ตั้งรับการเปลี่ยนแปลง. สืบค้น 14 ตุลาคม 2565 จาก <https://blendata.co/th/ยุค-society-5-0-คืออะไร-เทคโนโลยี/>